

Зелене майбутнє для Європи

Затверджено з внесеними поправками
З'їздом Європейської партії Зелених
Женева 14 жовтня 2006 року

Зміст

Наша перспектива в Європі	2
1. Положення Європейського Союзу	2
2. Наш Зелений політичний погляд у майбутнє Європи.....	4
Проект миру	4
Стабільне майбутнє	4
Зміцнення нашої європейської соціальної моделі	5
Права споживачів і охорона здоров'я	5
Зелене економічне бачення Європи	5
Світовий гравець за більш справедливу глобалізацію	6
Демократичність, різносторонність, міграція і правова норма	6
3. Демократична будова діючого ЄС	6
Європейський парламент	7
Національні парламенти.....	7
Субсидіарність	7
Політичні партії	7
Суд.....	8
Безпосередня участь громадян	8
4. Майбутнє розширення Європи	8
5. (Як) Ми отримаємо Європейський конституційний договір?.....	9
6. Європа, що зеленіє	10
Європа як проект миру	10
Створення стабільного майбутнього	11
Зміцнення європейської соціальної моделі	13
Права споживачів і охорона здоров'я	14
Перед лицем ризику нових епідемій	15
Зелене економічне бачення Європи.	15
Європа як гравець за справедливу глобалізацію	16
Демократичність, різносторонність і правова норма	18
Міграція	18
Справедливість.....	19
Висновок	20

Наша перспектива в Європі

Для Зелених Європа завжди означала — як в географічному так і в політичному сенсі — більше, ніж Європейський Союз. Від моменту започаткування Координаційного руху Європейських Зелених у 1983 році серед Зелених партій, що є нашими членами, завжди були партії в межах і за межами Євросоюзу. На даний момент Європейська партія Зелених включає 35 партій у 31 країні. І особливо тепер, в умовах глобалізації, екологічні і соціальні проблеми не починаються і не закінчуються на кордонах країн-членів ЄС. Ми, Зелені, не вбачаємо виходу у побудові стіни і закритті очей на те, що відбувається за кордоном. Для нас, Зелених, ЄС є проектом миру, і ми визнаємо, що розширення є одним з головних способів досягнення цього.

Зростання соціальної несправедливості, особливо стосовно праці і перспектив на майбутнє для молодих жінок і чоловіків, занепадання прав людини і громадянина через проблему тероризму, зростання впливу організованої злочинності, ядерна загроза так само як і погіршення екологічних критеріїв і, звичайно, тупик на інституційному рівні ЄС — все це, поряд з іншими явищами, викликає глибоке занепокоєння Зелених в усій Європі — всередині і поза межами ЄС.

Європейський Союз для Зелених мав і має єдину головну мету: після століть війн і конфліктів побудувати міцний мир і взаємодію між людьми цього континенту і після століть колонізації мати позитивний вплив на світову політику. Особливо щодо другого аспекту поки що не було досягнуто тих результатів, на які сподіваються Зелені. Отже, цей документ фокусується на тих питаннях, які Зелені вбачають терміновими на рівні Союзу, оскільки положення і політика Європейського Союзу має вирішальний вплив не тільки на те, що відбувається всередині Європейського Союзу, але також і на розвиток інших частин Європи, а також на інші континенти.

1. Положення Європейського Союзу

Європейський Союз — це щаслива подія в історії. Ніколи в історії Європи мир між такою великою кількістю народів не тривав так довго. У багатьох відношеннях ЄС відіграв позитивну роль у політичному і економічному, соціальному і екологічному розвитку в Європі. ЄС зробив значний вклад у возз'єднання Європи. Його позитивні дії сприяли впровадженню мирних рішень триваючих міжнародних конфліктів. У побудові могутньої політичної системи охорони навколишнього середовища ЄС став предтечею переходу до екологічно усталеного суспільства, хоча багато ще необхідно зробити. Проект ЄС щодо розширення привів до демократичної стабілізації Європейської зони. У своєму сприянні реалізації прав людини і меншин, антидискримінаційної і гендерної політики ЄС обрав прогресивний шлях. Членство у ЄС привело до скорочення економічної невідповідності між різними європейськими країнами, однак все ще не знайдено вирішення питання невідповідності в межах кордонів Європи.

Тим не менш, на даний момент, ЄС як проект народів і держав переживає політичну кризу. Це стало очевидним після отримання результатів референдумів у Нідерландах і Франції. Сьогодні у дебатах навколо ЄС домінують два погляди, що не обов'язково є антитетичними. З одного боку, існує серйозний скептицизм по відношенню до ЄС, до браку в ньому демократичної прозорості, до бюрократизму і до того, що сприймається як домінування неоліберальної економічної політики в межах ЄС. Це поєднується з острахом багатьох людей втратити контроль над їхніми власними життями. З іншого боку, люди сподіваються, що ЄС стоятиме не стражі "Європейської соціальної моделі" з високими соціальними, екологічними, споживацькими і іншими стандартами і захищатиме їх від негативних впливів економічної глобалізації. З точки зору першого питання, ЄС зайшов надто далеко, з точки зору другого — зробив недостатньо. Обидва, однак, сходяться на тому, що ЄС виконує свої функції не так успішно, як мав би.

Пауза у конституційній процедурі поряд із останньою редакцією загального бюджету ЄС, запропонованого державами-членами в рамках фінансових перспектив на 2007-2013 рр. показали глибину кризи. Перед ЄС постали структурні проблеми і недостачі, з якими він має розібратися. ЄС повинен буде визначитися зі своєю новою роллю у політичній ситуації зростаючої підтримки консервативних і навіть націоналістичних ідеологій в різних державах-членах.

ЄС зараз платить дорогою ціною за роки недостатньої політичної відваги і недостатньої проникливості багатьох політичних лідерів держав-членів. Спосіб, у який організовано процес прийняття рішень і розмежування компетенції між різними рівнями, на яких ці рішення приймаються, у ЄС з 25 державами-членами є проблематичним. Національні уряди все ще можуть блокувати важливі рішення, що були б кроком уперед в процесі інтеграції, який означає прогрес для оточуючого середовища, суспільства і життів громадян. Вибір на користь розширення недостатньою мірою супроводжувався зміцненням громадянського суспільства, демократичних процедур і інститутів. Договори, підписані в Амстердамі і Ніці упустили цінні можливості покращити функціонування ЄС.

Перед ЄС постав демократичний дефіцит на різних рівнях. В деяких країнах національні політики використовують ЄС як козла відпущення для їх власних рішень і політики. Важливі аспекти або сфери впливу європейського процесу прийняття рішень уникають демократичного контролю на національному або європейському рівні і стало залишаються в руках урядів і адміністрацій держав-членів. Розподіл компетенції між різними рівнями підкреслив той факт, що ЄС намагається зробити надто багато в одних сферах і може зробити надто мало в інших. Результати референдумів показали, що значна частина європейського населення не визнає себе в тій політиці, яка проводиться від імені ЄС. В очах багатьох європейських громадян ЄС, так само, як і багато національних урядів, обрав шлях змагання замість співробітництва, що призвело до віддалення від позитивних факторів європейського інтеграційного процесу. Надто багато європейських громадян мають враження, що вони не можуть впливати на те, що відбувається в ЄС, оскільки сильні лобі по економіці мають безпосередній доступ до процесу прийняття рішень.

В своїй структурі і діяльності ЄС віддавав перевагу і вкладав ресурси у змагальну, орієнтовану на ринок модель розвитку, замість того, щоб сприяти європейській моделі солідарності. Контраст між "суворим законом" грошового панування, з одного боку, і "м'яким законом" методу відкритої координації у соціальній політиці, з іншого боку, є непридатним. Для того щоб європейський проект переконав громадян, ця суперечність має бути розв'язана.

Аргументи, що їх використовує все зростаюча група політиків у дебатах щодо розширення, непокоять. Не можна в один і той самий час прагнути подальшого розширення і не бажати інвестувати необхідні грошові суми. Думати, що солідарність можна відстрочити або її можна уникнути, це небезпечна стратегія, що може вести до короткострокових (національних) політичних вигод, але в подальшому може викликати тяжкі політичні наслідки, наприклад, коли йтиметься про питання безпеки. Не менш важливо, щоб ЄС пильніше придивився до тих, хто виграє і втрачає у поточній політиці (наприклад, у загальній аграрній політиці) і відкоригував ті процедури або правила, що ведуть до викривлення механізмів солідарності між членами ЄС.

У кризі європейського проекту можуть значною мірою даватися взнаки більш фундаментальні проблеми глобалізації. Те, як організовано процес глобалізації, призвело до глибоко вкорінених страхів серед громадян. Соціальна "впевненість" випаровується разом із довірою, яку громадяни мали до своїх інститутів. Загалом процес економічної глобалізації потребує вагомшої політичної відповіді. Європейські політики, схоже, не можуть переконати своїх громадян в тому, що ЄС має додаткову вагу в цьому питанні. В очах багатьох, ЄС виглядає рушієм негативного процесу глобалізації, замість того, щоб бути вирішенням багатьох проблем, які відчувають громадяни. Це стало зрозуміло в ході дискусії з приводу, наприклад, неоліберальної 'Сервісної директиви Болкенштейна', директиви щодо портових служб, директиви щодо робочого часу, тиску з боку Комісії, спрямованому на відкриття ринку для генетично модифікованих організмів.

Але загалом результати неусталеного способу життя не можуть більше ігноруватися або “експортуватися” на іншу сторону світу або наступним поколінням. До недавнього часу могутні країни (Західної) Європи успішно тримали свої двері зачиненими для негативних наслідків глобалізації. Тепер це вже не так. Тільки вибір на користь екологічної справедливості, що означає радикальне скорочення тими самими європейськими країнами слідів, які вони залишають в екології, як передумови справедливого і стійкого розвитку інших частин світу, може відкрити двері надійнішому і світлому майбутньому.

2. Наш Зелений політичний погляд у майбутнє Європи

Нам дійсно потрібен політично і економічно інтегрований ЄС як такий, що неодмінно відіграватиме роль у ключових політичних сферах і для ключових Зелених завдань. Ми хочемо, щоб ці сфери були чітко визначені. І ми хочемо переконатися, що ефективні, прозорі і демократичні структури прийняття рішень призначені і працюють, щоб досягти зазначених цілей. Крім того, є також сфери, в яких прийняття рішень краще здійснювати на національному, регіональному або місцевому рівнях.

Для нас, Зелених, ЄС є проектом миру і міжнародним гравцем за мир і права людини. ЄС має націлитися на досягнення стабільного майбутнього. ЄС повинен захищати нашу європейську соціальну модель. ЄС має посилити права споживача і охорону здоров'я. Економічні прагнення ЄС мають надихатися зеленим економічним баченням, заснованим на перевизначенні ринкової економіки через принципи охорони оточуючого середовища і соціального захисту. ЄС повинен перевизначити свої економічні цілі так, щоб перевага віддавалася захисту оточуючого середовища і загальному добробуту людей, а не приватним інтересам. ЄС має стати світовим борцем за справедливу глобалізацію. ЄС повинен відстоювати демократичність, різносторонність, рівність на всіх рівнях і у всіх правових нормах.

Проект миру

Мир в ЄС став “нормою”, що є історичним успіхом для нього. Нещодавнє розширення і європейське воз'єднання закріпило роль ЄС як гаранта миру. ЄС повинен також розвивати нову політику щодо сусідів, щоб втілити у життя зобов'язання побудувати міцний фундамент для загальної безпеки з усіма тими сусідами, що не приєднуються до ЄС. Солідарність, виявлена сильнішими і дієвими демократичними інститутами, є необхідною, якщо ми хочемо миру, справедливості і безпеки для нинішніх і наступних поколінь. Міжнародна спільнота також очікує, що Європа гратиме глобальну роль в усталенні миру і прав людини. Однополюсний світ з однією країною-“шерифом”, так само, як і світ багатополюсних конфліктів не є надійним світом. Європейські країни мають об'єднатися, щоб досягти успіху на основі багатосторонності, надаючи перевагу запобіжним заходам, роззброєнню і вирішенню конфліктів мирним шляхом.

Стабільне майбутнє

Все ще залишаючись далекими від досконалості, встановлені в ЄС порівняно високі екологічні стандарти є його окремим успіхом. ЄС має стати місцем, де втілиться стабільне і світле майбутнє. ЄС під силу систематично робити зелений вибір у питаннях охорони оточуючого середовища, енергетики, транспорту, сільського господарства, споживання і науки. Політика охорони оточуючого середовища також є політикою економічних інновацій і створює робочі місця і економічні можливості. Інвестування в екологічну усталеність — це інвестування у справедливість і безпеку. Тому ми потребуємо амбітних політичних цілей і засобів, щоб обмежити кліматичні зміни, створити прийнятну

транспортну структуру, зберегти і зміцнити біологічну варіативність, розробити прийнятну систему сільського господарства, враховуючи глобальні зелені перспективи, і підтримати політику досліджень, прагнучи більш сталого розвитку.

Зміцнення нашої європейської соціальної моделі

Переважає більшість європейців підтримує європейську соціальну традицію, що високо цінує соціальну справедливість, громадські служби, гендерну справедливість, права працівників і споживачів, охорону оточуючого середовища і здоров'я. Підтримання цієї традиції в умовах зростаючої світової конкуренції більше не може бути досягнуто лише на національному рівні. Щоб захистити цю традицію і розвинути її у загальну європейську соціальну модель, ми маємо вчитися на досвіді багатьох народів. Міць ЄС буде необхідною, щоб збалансувати необхідність у зростанні інновацій, ефективності і конкуренції з цінностями європейської соціальної моделі. Ми не хочемо ані ізолювати Європу від решти світу, ані нав'язувати і експортувати спосіб життя, який так багато важить на нашій планеті. Отож вирішення проблем оточуючого середовища є питанням соціальної справедливості в межах нашого власного суспільства так само, як і в усьому світі.

Права споживачів і охорона здоров'я

Не має значення пташиний грип чи діоксин, у часи кризи споживачі очікують, що ЄС зіграє роль у захисті їх прав і їх засобів для існування. Гарантування дотримання прав споживачів в умовах відкритого ринку рівною мірою важливо, наприклад, коли споживачі хочуть, щоб продукти харчування не містили генетично модифікованих організмів. ЄС є незамінним механізмом захисту здоров'я і споживачів — це та роль, яку держави-члени не можуть більше ефективно виконувати поодиночі. Попереджувальний принцип має застосовуватись впродовж всього харчового ланцюжка, а також мають бути встановлені чіткі норми відповідальності стосовно ГМО. Без сумніву, європейська політика стосовно всіх згаданих тут питань потребуватиме розумної виконавчої влади, що не зважатиме, якщо це буде необхідно, на тиск з боку міжнародних корпорацій і урядів, і що співпрацюватиме з країнами, що розвиваються, для внесення змін у правила міжнародних органів.

Зелене економічне бачення Європи

Конкуренція має бути визначена відповідно до принципів загальної вигоди, зокрема, захисту оточуючого середовища і соціальної єдності. Для Зелених спільні досягнення у пошуку загальної вигоди і особливо захисті навколишнього середовища і соціальної єдності важать більше, ніж конкуренція.

Центральним Зеленим фокусом у нашій економічній політиці є наша стратегія зменшення залежності від викопного палива, зокрема, нафтової залежності і гарантування без'ядерної енергетичної системи. Ми прагнемо йти новаторським шляхом, що поєднує ефективність використання енергії, енергозбереження і розробку відновлюваних джерел енергії. Для Зелених зняття з виробництва цивільних і військових ядерних технологій є абсолютним пріоритетом. Для того, щоб вирішити проблему енергоресурсів, ми маємо змінити наш спосіб життя і структуру споживання. ЄС має брати активнішу участь у цій політичній сфері. За існування єдиного ринку і євро як спільної валюти більшості держав-членів співпраця у європейській економічній політиці є необхідною, і ані екологічна усталеність, ані соціальна єдність не можуть бути досягнуті без неї. Припинення згубного податкового змагання є частиною цього завдання.

Світовий гравець за більш справедливу глобалізацію

Нам потрібен ЄС як сильний світовий гравець, щоб сприяти глобалізації, заснованій на солідарності і екологічно усталеній. Зелені за торгівлю на основі взаємної вигоди. Ми підтримуємо введення "податку Тобіна" на європейському рівні. Ми хочемо, щоб ЄС співпрацював з країнами, що розвиваються, у сприянні стійкому розвитку, залучаючи громадянське суспільство. Глобалізація потоків капіталу також вимагає глобалізації демократичної політики. Це передбачає посилення ролі ООН, міжнародної правової норми і підтримку міжнародного правосуддя.

Демократичність, різносторонність, міграція і правова норма

Безперечно Європейський Союз все ще має покращити показники демократичних процедур. Тим не менш, ЄС відігравав і продовжує відігравати важливу роль у захисті і запровадженні демократичних процедур у своїх державах-членах, так само, як і розширення прав і можливостей жінок. Цей позитивний ефект однаково справедливий як для старих, так і для нових держав-членів. Суд Європейських Спільнот, Хартія основних прав, Європейський омбудсмен і процедура подання рекламаций є важливими інструментами громадян у захисті їхніх прав. Історичні, культурні, національні і мовні меншини мають бути визнані державами-членами ЄС. ЄС має також координувати свої держави-члени у боротьбі за права людини, особливо проти расизму, ненависті до сексуальних меншин, ксенофобії, упередження проти вікових груп, антиісламізму, антисемітизму, так само, як і у гарантуванні гуманних норм щодо біженців, правил щодо інтеграції іммігрантів і правової норми у боротьбі проти міжнародного тероризму і організованої злочинності. Особлива увага має бути приділена циганам, оскільки вони є предметом дискримінації, де-факто або за законом, в деяких частинах Європи.

3. Демократична будова діючого ЄС

Європа має перевизначити демократизм у наднаціональному контексті, у контексті Союзу, адже він є своєрідною сутністю, що складається з суверенних частин і поєднує елементи міжнародної організації і інтегрованої системи. Він виконує безпосередньо ті повноваження, які були на нього покладені, але він все ще не визнається своїми громадянами як цілком легітимна демократія. Європейський конституційний договір може знайти лише часткову відповідь на демократичний дефіцит Союзу і ми маємо продовжувати боротися за створення стабільної конституційної структури для ЄС.

Загальною метою конституцій всіх держав-членів є пов'язати виконання повноважень з гарантуванням основних і громадянських прав, з демократичною законністю, з розподілом влади на законодавчу, виконавчу і судову, з розмежуванням релігії і держави, з громадською природою законодавства, з законним контролем всіх дій з боку парламенту і уряду; і зі збереженням правової норми. Всі ці основоположні принципи демократичного устрою мають розпізнаватися на рівні Європейського Союзу. Вони не можуть здійснюватися через систему прийняття рішень, засновану лише на міжурядовій співпраці.

Ми потребуємо амбітного і узгодженого конституційного договору. Крім Хартії основних прав ми, Зелені, фокусуємося на дієвих парламентських правах, на субсидіарності, на законних гарантіях, громадянській ініціативі і європейських референдумах як на основних елементах майбутнього конституційного врегулювання.

Європейський парламент

Всі законодавчі акти ЄС мають прийматися, як перше було запропоновано Конвентом, відкрито Європейським парламентом і Радою з питань законодавства. У зовнішній політиці і політиці безпеки Європарламент повинен мати повноваження давати обов'язкові керівні настанови і приймати участь в призначенні бюджетних асигнувань. Роль Європарламенту має бути посилена під час переговорів і схвалення міжнародних договорів. Як одна з гілок законодавства Європарламент повинен мати, поряд з Комісією, право на ініціативу стосовно європейського законодавства. Для того щоб виключити можливість постійного блокування Союзу окремими державами-членами шляхом накладання вето, Рада з питань законодавства має приймати рішення з усіх питань загального законодавства компетентною більшістю голосів.

Європарламент і Рада з питань законодавства мають рівне право контролювати здійснення виконавчих повноважень Комісії. Строк повноважень Комісії повинен бути зв'язаний із законодавчим періодом Європейського парламенту. Президент Комісії повинен бути обраний Європейським Парламентом і схвалений Європейською Радою. Комісія, включаючи міністра закордонних справ і кожного з його окремих членів повинен бути відповідальним перед Європейським парламентом. Президент Комісії повинен мати повноту генеральних повноважень по відношенню до його/її колег.

Національні парламенти

Національним парламентам доведеться грати сильну і активну роль у політичному житті ЄС. Їх успішне залучення до всього законодавчого процесу ЄС є ключем до збільшення прозорості і ширшого суспільного схвалення громадянами. Успішне залучення не має бути обмежене політичним контролем дій їхніх урядів на європейській арені. Вони повинні грати активну роль в здійсненні принципу субсидіарності. Їх європейська роль повинна починатися зі своєчасного аналізу і оцінки і — у разі отримання відповідних вказівок — закінчуватися детально розробленим і своєчасним перенесенням на національний рівень. Вони повинні також брати участь в установчих зборах для розробки поправок для будь-якого головного конституційного перегляду.

Субсидіарність

Демократія в межах ЄС виявляється на різних рівнях: міста і муніципалітети; регіони; держави-члени і Союз загалом. Субсидіарність — це вихідна величина Євросоюзу. Проте Європейські Зелені застерігають від розповсюдженої тенденції до ідентифікації поняття субсидіарності з поняттям загальної “ренаціоналізації”. Законодавство ЄС повинне знаходитися в повній узгодженості з принципом субсидіарності. Внаслідок самої своєї природи Рада з питань законодавства — оскільки вона є палатою держав — повинна нести особливу політичну відповідальність за дотримання принципу субсидіарності. Суд є компетентним у прийнятті рішень щодо звернень, що заперечують застосування принципу субсидіарності або щодо конфліктів з приводу компетенції серед інститутів ЄС, держав-членів і конституційно визнаних регіонів держав-членів.

Політичні партії

Європейські партії повинні грати важливу роль у русі вперед Європейської політичної інтеграції. Ми, Зелені, за транснаціональні списки. 10 % місць у Європейському парламенті мають бути розподілені відповідно до загальних списків ЄС. Тому у європейських виборах кожен громадянин вартий двох голосів, один за національну партію, один за європейську партію. Європейські партії можуть

вирішити висунути найкращого кандидата у список на президентство у Комісії. Це підняло б ставки європейських виборів.

Суд

Європейський суд повинен також бути конституційним судом Союзу. Загальне застосування закону Союзу має підлягати його юрисдикції, включаючи права людини. Можливість звернення до Суду має бути значно вдосконалена, щоб залучати громадян, чиї права порушені і колективні дії екологічних і соціальних неурядових організацій. Всі дії в рамках Договорів повинні підлягати його юрисдикції. Всі члени Європейського суду мають бути схвалені Європарламентом після слухання справ.

Безпосередня участь громадян

Участь європейських громадян в процесі прийняття рішень повинна бути гарантована включенням права громадянської ініціативи, так само як і європейським референдумом. Законопроект з щонайменш мільйоном підписів, отриманих від ряду держав-членів, може бути надісланий до Комісії для здійснення законодавчої ініціативи, за умови, якщо остання є сумісною з Конституцією і, зокрема, з Хартією основних прав. Ця громадянська ініціатива не має впливати на право ініціативи Європарламенту і Комісії, але це зобов'язує обидва інститути діяти або, у випадку, якщо компетентною більшістю голосів вони вирішать не слідувати вимогам петиції, пояснити відкрито причини без необґрунтованої затримки.

4. Майбутнє розширення Європи

Розширення ЄС від 6 країн на початку до нинішніх 25 стало успіхом — однак, без вирішення теперішньої конституційної кризи ЄС, не буде майбутнього розширення після приєднання Болгарії і Румунії, хоча б через правові перепони, зведені Ніццьким договором. ЄС справедливо притримується своїх зобов'язань стосовно Хорватії і Туреччини. Ми вітаємо початок переговорів з цими двома країнами щодо членства. Ми завжди чітко давали зрозуміти, де ми бачимо недоліки у реформах в цих країнах, і ми неодмінно залишимося надійними, але критичними прихильниками обох країн. Процес переговорів про вступ, за самою своєю природою, не є кінцевим, але мета його — членство. Як і раніше, ми б вітали рішення Швейцарії, Норвегії і Ісландії приєднатися.

Європейська перспектива для західних Балканів має залишатися незмінною: стабілізація і мир на Балканах мають залишатися ключовим пріоритетом для ЄС у наступні роки. Тому ми хочемо, щоб у ЄС була загальна стратегія щодо регіонів. Рівень регіональної співпраці між країнами західних Балканів є важливим показником їх готовності до членства у ЄС, але, зрештою, про кожну країну потрібно судити з її власних заслуг і вести переговори щодо її вступу відповідно до окремого розкладу.

Сьогодні можливий початок переговорів про вступ України або навіть інших країн Східної Європи лежить за історичним горизонтом. І залишається під питанням, чи зміниться це протягом наступних 25 років. Є європейська перспектива для України, Білорусії, і Молдови. Часова перспектива для цих країн, однак, видається дуже довгостроковою, і вона залежить також від реального прогресу інституційних реформ ЄС. А тим часом ЄС не має вагатися у зміцненні співпраці з цими країнами. Для Зелених критерії, встановлені у Копенгагені у 1993 році є головними точками відліку готовності будь-якого кандидата вступити до ЄС. Ці критерії не обговорюються.

5. (Як) Ми отримаємо Європейський конституційний договір?

Ми, зелені, впевнені, що Європейський Союз більше, ніж будь-коли, потребує конституційного врегулювання, яке зміцнить парламентську демократію, прозорість і правову норму, закріпить основні права, розвине громадянство і підвищить здатність Союзу діяти ефективно вдома і за кордоном.

З нашої точки зору, Європейський Союз має перезапустити конституційну процедуру — одночасно з радикальним покращенням своєї політичної діяльності. Демократизація і подальші кроки у створенні Європейського конституційного договору повинні йти рука об руку зі зміною політичного курсу Союзу шляхом прийняття політичної ініціативи і норм, що адекватно реагували б на страхи і потреби населення. Це передбачає енергійний пошук вирішення, крім усього іншого, проблем, з якими люди стикаються у соціальній, економічній, енергетичній і екологічній сферах. Схвалення Союзу тільки зросте, якщо громадяни відчують, що ЄС не лише фокусується на добудові єдиного ринку, але є найкращим інструментом реагування на поточні проблеми.

Протягом процесу ратифікації, який триває, стало очевидно, що основні частини Конституції не були насправді спірними. Хартія основних прав, більшість першої частини і ряд нововведень третьої частини Конституції зустріли незначну або зовсім не зустріли критики протягом процесу ратифікації. Більше того, необхідно знайти загальний консенсус стосовно спеціальних вдосконалень, таких як громадянська ініціатива, запровадження Європейського референдуму, коригування протиріч між соціальними прагненнями.

Ми не віримо у метод вирішення, запропонований нині консерваторами і соціал-демократами, що базується на доданні протоколу для кожної країни, що відхилила Конституцію, вважаючи, що це дозволить подолати безвихідь, створену негативними референдумами у Франції і Нідерландах. Конституційну кризу у теперішніх розмірах не можна подолати наслідуючи прецеденти рішень, винайдених в минулому для подолання наслідків негативних референдумів в Данії і/або в Ірландії. Водночас ми відхиляємо пропозицію продовжити дію нинішнього Ніццького договору, лише адаптованого так, щоб він був дієвим у випадку закінчення переговорів з Хорватією і іншими Балканськими країнами щодо вступу.

Зелені переконані, що нам буде потрібний новий Конвент, щоб подолати існуючу перепону. Він має бути побудований на основах, закладених першим Конвентом. Тому ми відкидаємо будь-які спроби розпочати від початку переговори стосовно нової угоди.

Ми вважаємо, що Конституційна угода така, як вона є, має і може бути вдосконалена. Конвент повинен отримати чітке доручення, що має включати зняття політичної частини (частини III) Конституції і окреслення чіткого розмежування між статтями, що переглядаються для Конституції (орієнтовно частини I, II і IV) і для Угоди (орієнтовно частина III).

Новий Конвент має бути скликаний після виборів у Франції і під президентством Німеччини. Тверде політичне зобов'язання використовувати всі можливості нового Конвенту щодо значного покращення соціального аспекту також мають бути складовою результатів процесу. Представники громадянської спільноти мають бути включені в роботу нового Конвенту. Конституційна частина може бути названа "конституцією", якщо це скорочено і читабельно, містить обов'язкові основні права і вносить демократичну будову.

Конституційна угода з запропонованими нами поправками, тобто справді конституційний результат роботи Конвенту, має бути ратифікований на загальному референдумі ЄС подвійною більшістю паралельно до майбутніх європейських виборів 2009 року. Точна модальність має бути визначена протягом другої половини 2008 року новим Конвентом і Європейською Радою. Зелені проведуть кампанію за цей референдум у всьому ЄС.

Ми переконані, що ця пропозиція, яка закликає громадян Європи розрубати цей вузол, є найкращим способом розв'язати європейську конституційну кризу. Загальне конституційне рішення, що залучає

не тільки політичні інститути ЄС, але і європейську громадськість, і кожного громадянина є адекватною відповіддю націоналістичній обмеженій поведінці і національним бар'єрам. Ми твердо віримо, що ніщо менш радикальне не спрацює і що європейські громадяни, якщо їх закликати взяти історію континенту в свої руки, рухатимуть Європу вперед.

У цьому контексті ми вітали б політичні ініціативи, що сприятимуть структурній вдосконаленій співпраці з метою прискорення європейського інтеграційного процесу. У цьому контексті ми хотіли б підкреслити, однак, що форми вдосконаленої співпраці мають сприяти досягненню цілей Союзу, захищати його інтереси і посилювати процес інтеграції і бути відкритими для всіх держав-членів у будь-який час. Ми також хочемо прояснити, що ці можливі форми співпраці не мають здійснюватися зі шкодою для зусиль, які докладаються, щоб прийти до Конституції для Європи без надмірної затримки.

6. Європа, що зеленіє

Для того, щоб підвищити ефективність ЄС, побудувати нову довіру до його інститутів і краще відповідати вимогам громадян ЄС, ЄС має оцінити і, де необхідно, переорієнтувати свою основну політику. Орієнтація в зеленому напрямку допоможе йому діяти відповідно до реальних потреб і очікувань громадян. Європейські Зелені пропонують стратегію "озеленення", що впливає з нашого бачення майбутнього Європи.

Всупереч голосам Зелених план бюджету на 2007-2013 рр. був прийнятий Європарламентом. Замість того, щоб інвестувати у людські ресурси і науку для досягнення статусу регіону, що найбільш в світі базується на знаннях, більшість коштів все ще призначаються сфері сільського господарства і структурних фондів. Ми як зелені маємо розробляти довгострокові стратегії об'єднаного бюджетного планування, орієнтованого на майбутнє.

Європа як проект миру

ЄС був заснований на проекті миру, загальному для всіх держав Європи. Він має залишатися проектом миру також і в майбутньому. Жахи Другої світової війни навчили європейців бачити у застосування сили не засіб відстоювання своїх інтересів, а неспроможність. Європейський Союз — це вельми успішна спроба замінити закон найсильніших на силу закону. Врегулювати конфлікти не залякуванням і застосуванням сили, але за допомогою встановлених правил, переговорів і юрисдикції. Тому більшість європейців гаряче підтримують багатосторонні організації, такі як ООН і Міжнародний кримінальний суд. Вони виступають проти застосування збройних сил доти, доки мирні засоби вирішення конфліктів не вичерпаються. Нажаль, громадяни ЄС скоріше знаходять спільну мову, ніж їх політики. Через незгоду між урядами ЄС надто часто виявляється відсутнім на міжнародній арені.

Європейські Зелені не можуть погодитися з цими паралізуючими розбіжностями. Недоліки і помилки у зовнішній політиці США щодо блокування існуючих загроз безпеці, таких як тероризм, розповсюдження зброї масового знищення, організована злочинність і кліматичні зміни, надто очевидні. ЄС, що втілює і практикує ширшу концепцію безпеки, має взяти на себе більш глобальну відповідальність. Діяльність, яку разом розвивали європейські країни, має стати зовнішньою силою ЄС: це дипломатія, культурний діалог, торгівля на основі взаємної вигоди, допомога заради розвитку і сприяння міжнародному праву. Європа має стати зоною, вільною від ядерної зброї.

Роль Європи, що допомогла здійснити або підтримувала позитивні інституційні зміни у Північній Ірландії, Шотландії, Уельсі, Каталонії і Країні Басків, має бути зміцнена, щоб мати змогу допомогти

вирішити внутрішні конфлікти в межах держав-членів ЄС, особливо коли вони стосуються захисту меншин і народів без громадянства, таким чином допомагаючи будувати мирне майбутнє.

Громадяни Європи підтримують більш інтегровану європейську зовнішню політику і політику безпеки. Європі потрібен міністр закордонних справ, передбачений Конституцією, але також їй потрібно покласти кінець накладанню вето. Як подальший крок на шляху більш ефективного прийняття рішень Рада міністрів компетентною більшістю має прийняти рішення щодо пропозицій, внесених Міністром закордонних справ ЄС. У той же час, підзвітність міністрів ЄС Європарламенту має бути збільшена. Європарламенту мають бути надані повноваження формулювати обов'язковий основний курс у питаннях зовнішньої політики і реальні можливості контролювати зовнішню політику ЄС. Коли ЄС виробляє спільну позицію, міністр ЄС має захищати цю позицію в Раді Безпеки ООН. Врешті решт, ЄС повинен мати своє власне постійне місце в Раді Безпеки.

Навіть як цивільна сила ЄС потребує своїх власних військових засобів. Вони є останнім засобом, коли спроби відвернення конфлікту і цивільні засоби подолання кризи зазнали невдачі. ЄС не має більше бути залежним від НАТО для захисту миру на європейському континенті, включаючи західні Балкани. Це не вимагає більших військових витрат. Але це дійсно вимагає кращої співпраці, чіткого розподілу завдань і інтеграції військових можливостей. Ядерна, хімічна і біологічна зброя, однак, ніколи не може бути частиною військового інструментарію ЄС. Наявна ядерна, хімічна і біологічна зброя має бути заборонена.

ЄС має взяти на себе ініціативу у глобальному роззброєнні, починаючи з ліквідації на своїй власній території всіх видів зброї масового знищення і поступове перетворення військових витрат і виробництва на соціально корисні і екологічно обґрунтовані.

Військове втручання завжди має здійснюватись у відповідності з хартією ООН з метою досягнення міцного миру — не для того, щоб заволодіти запасами нафти і тому подібного. Європейський Суд повинен мати владу над зовнішньою політикою і політикою безпеки ЄС. Військові операції мають потребувати згоди як Європейського парламенту, так і національних парламентів залучених держав-членів, і мандату ООН. Ні за яких обставин збройні сили ЄС не мають бути використані для витіснення біженців або як внутрішні поліцейські сили. ЄС відмовляється експортувати зброю з метою сприяння миру і роззброєнню, а тому, як перший крок, має бути юридично обов'язковим Кодекс ведення експорту зброї ЄС і має бути адаптований договір щодо торгівлі зброєю. ЄС схвалює Європу, вільну від ядерної зброї, і підтримує заборону ядерної зброї взагалі. Загальна зовнішня політика ЄС і політика безпеки не повинні викликати страх у сусідів Європи або у її власних громадян, а повинна допомагати у побудові взаємної довіри.

Створення стабільного майбутнього

Покращення захисту оточуючого середовища і природних ресурсів є одним з найважливіших завдань європейських політичних лідерів. Це також одна з тих головних дій, яких громадяни Європейського Союзу чекають від нього. Опитування-евробарометри показали, що більш ніж дві третини хочуть, щоб ті, хто приймає рішення, надавали рівного значення екологічній, економічній і соціальній політиці.

Однак, на протигагу тому, що в деяких сферах спостерігається покращення, тиск на оточуюче середовище зростає. Підраховано, що загальне світове використання природних ресурсів на більш ніж 20 відсотків перевищує те, що планета може продукувати. Середній громадянин ЄС-25 споживає понад як вдвічі більше середнього у світі.

Очевидно, що це неприйнятно. Ми маємо зменшити до прийняттого рівня вплив на оточуюче середовище нашої моделі виробництва і споживання, інакше майбутні покоління муситимуть за це

розплачуватись. Використання ресурсів і екологічні служби мають бути справедливо розподілені; альтернативою є зростання конфлікту через виснаження ресурсів.

ЄС викликав специфічні вдосконалення у сфері охорони навколишнього середовища у кожній з його держав-членів. В деякі країни заходи по охороні навколишнього середовища прийшли саме з ЄС. У інших, з високими стандартами, з'явилася тенденція до зниження цих стандартів.

Хвилює те, що останні декілька років виявили перемену не в тому напрямі в межах ЄС. Питанням охорони навколишнього середовища надається нижчий пріоритет, ніж "конкуренції", наприклад, у політиці щодо застосування хімії, транспорті, енергетиці. Ми маємо визнати, що екологічно обґрунтоване використання ресурсів є довгостроковою передумовою для зайнятості і економічного прогресу і навіть може їх покращити ближчим часом.

Зокрема, не слід віддавати пріоритет вільному пересуванню товарів, а не захисту навколишнього середовища і здоров'ю. І дотримуватися цього необхідно як в межах ЄС, так і у відносинах ЄС з рештою світу. За відсутності адекватних заходів безпеки як в охороні оточуючого середовища, так і у питаннях конкуренції, подальша ринкова інтеграція може мати серйозні наслідки і для оточуючого середовища, і для екологічної політики.

Базові принципи екологічної політики ЄС: принцип "хто забруднює, той платить", превентивний принцип і принцип запобігання забрудненню на його витках — є дуже цінними і мають застосовуватися. Це включає більш ефективне впровадження в життя норм і стандартів ЄС щодо оточуючого середовища. Ці принципи мають бути доповнені принципом заміни для небезпечних хімікалій, принципом охорони біологічної варіативності і принципом стримування використання ресурсів і впливу на екологію в справедливих по відношенню до екологічного простору межах.

Враховуючи, що однією з найбільш серйозних проблем, що стоять перед світом на даний момент, є кліматична зміна. ЄС має діяти рішучіше, щоб зупинити глобальне потепління. Можливим рішенням може стати оподаткування керосину на всій території ЄС або європейське екологічне оподаткування. Ми маємо спішити розірвати зв'язок між економічним зростанням і збільшенням споживання ресурсів і впливу на екологію. Споживання ресурсів і вплив на екологію мають бути зменшені у абсолютних показниках.

Інтеграція проблем охорони оточуючого середовища і тваринного світу в інші напрямки політики ЄС, як цього вимагає Угода, повинна бути здійснена на практиці. Зокрема, необхідна екологічна фінансова реформа, за допомогою якої використання ресурсів і тиск на оточуюче середовище будуть обкладені податком, а інші податки і джерела фінансування зменшаться.

Сільськогосподарська політика ЄС має зробити радикальний крок у напрямку екологічно безпечного виробництва, охорона тваринного світу і торгівлі на основі взаємної вигоди. Грошове асигнування на експорт для сільськогосподарських товарів припиняється.

Невідкладним є також питання про поступове припинення грошових асигнувань, що призводять до шкоди оточуючому середовищу. Іншими пріоритетними сферами для посиленої інтеграції екологічних вимог у секторні напрямки політики є дослідження, структурні фонди, сільськогосподарський рибний промисел, транспорт і енергетика.

Євратом має бути ліквідований або цілком перероблений на установу з питань стійкої трансформації нашої енергетичної системи. Країни, що створили своє багатство протягом ери дешевого викопного палива, мають ресурси і відповідальність за розробку і впровадження технології, яка є чистою, ефективною і більшою мірою заснованою на відновлюваних ресурсах. Це має бути головним фокусом для європейської дослідницької роботи і розвитку.

Ми можемо досягти мети стабільної Європи з привабливою якістю життя, але це потребуватиме зміни фокусу для тих, хто приймає рішення, на всіх рівнях. Це вимагатиме переорієнтації політики, досліджень і інвестування і перегляду застарілих уявлень про те, що необхідно для хорошого життя. Європейська партія Зелених і національні партії, що входять до її складу, продовжуватимуть

працювати разом для вироблення конкретних дій, спрямованих на досягнення цієї мети на європейському, національному і місцевому рівнях.

Зміцнення європейської соціальної моделі

Тільки якщо соціальний бік ЄС буде зміцнений і визнаватиметься як такий громадянами, громадська підтримка інтеграційного процесу зросте.

Для Зелених стійкий розвиток європейських суспільств повністю охоплює соціальний бік; не можна навіть уявити, щоб Європейський Союз обмежив свою роль сприянням Європі як інтегрованому економічному і фінансовому ринку, водночас ігноруючи потребу у соціальній єдності і покращенні умов життя і праці європейських громадян і людей в усьому світі.

Ми дійсно визнаємо, що більшість урядів, присутніх нині, захищають, у відкритій формі чи де факто, Європейський Союз, який справді працюватиме лише як єдиний ринок, штовхаючи національні системи соціального забезпечення у не зв'язане жодними зобов'язаннями змагання одне з одним, спрямовуючи їх (так само як і системи фінансового і екологічного захисту) по низхідній спіралі. Це те, чому твердо протистоять Зелені.

На думку Зелених, системи соціального забезпечення — для того, щоб бути стійкими і успішними — мають користуватися широкою підтримкою населення, якому вони слугують, і тому мають бути побудовані на його спільних цінностях. Оскільки останні можуть різнитися від країни до країни, то немає “єдиного рішення для всіх” систем соціального забезпечення, і вибір показників систем — і того, як вони мають бути покращені і зміцнені, щоб протистояти руйнівному впливу тієї форми глобалізації, що покладається на поєднання вільної торгівлі і авторитарних режимів (в даному випадку йдеться про Китай) — має головним чином залишатися за державами-членами. Кооперація між будь-якою кількістю з них з метою вироблення спільної точки зору може бути лише добровільною, але, безумовно, вітатиметься. Однак, це не означає, що Європейський Союз не має відігравати ролі у соціальній політиці. Навпаки, крім грошового союзу Європейський Союз має стати соціальним союзом. Насправді, ЄС повинен зустріти нові ставки, підняті глобалізацією, тобто конкуренцію між національними системами і послаблення європейського суспільного устрою.

Перш за все, Союз має гарантувати, що законодавчі заходи, які він вживає, і політика, яку він проводить, в сферах економіки, фінансів і світової торгівлі, де факто не послаблюють чи роблять неможливою соціальну політику держав-членів. Загальне співвідношення між напрямками політики ЄС має зміститися на користь соціальних і екологічних міркувань.

Стосовно послуг загального значення, Зелені вважають, що громадські послуги, такі як освіта, здоров'я, вода, не мають підкорятися ринковим механізмам. В інших областях, особливо що стосується послуг загального економічного значення, наприклад, громадський транспорт, Зелені завжди розглядають можливість застосування органами державної влади ринкових механізмів, таких як контрольована конкуренція, тобто конкурентноздатна пропозиція, щоб ефективно витратити гроші платників податків і, в той же час, гарантувати високий рівень якості послуг. Вибір між тим, бути лібералізації чи ні має бути залишений — з належною увагою до конкуренції і закону про державну субсидію — на відповідному місцевому, регіональному або національному рівні, однак, не допускаючи надмірних монополістичних переваг на ринках, в яких зняті обмеження; тому Зелені віддають перевагу принципу оборотності, який означає, що державним компаніям, які мають “домашні” контракти на громадські послуги, не має бути дозволено брати участь у змаганні на відкритих ринках.

Зелені переконані, що нам потрібна загальна європейська податкова політика, для того щоб зупинити фатальне податкове змагання між державами-членами. На думку Зелених, першим кроком має бути встановлення Європейським Союзом мінімальних ставок оподаткування корпорацій, капіталу і екологічного оподаткування, таким чином запобігаючи вільній конкуренції між державами-членами і дозволяючи їм мати засоби для достатнього і краще збалансованого фінансування

(заснованого не лише на праці) їх системи соціального забезпечення. Ми вважаємо, що Європейський Союз має також встановити соціальні і фінансові критерії сходження на рівнях дитячої бідності і тривалого безробіття.

ЄС має заохочувати свої держави до встановлення мінімального рівня прожитку і основної заробітної плати, враховуючи національні відмінності, таким чином забезпечуючи низхідну межу ефектам конкуренції. ЄС має надати схему колективних трудових угод для всієї території ЄС, що поширюватиметься на такі питання, як умови праці, тренінги, заробітна плата; Комісії ЄС мають бути надані повноваження зробити такі угоди обов'язковими для всіх компаній в певних секторах. ЄС має також посилити своє законодавство з питань недискримінації, особливо гендерної, через етнічне походження, інвалідність і сексуальну орієнтацію. Він має також підвищити норми корпоративної соціальної відповідальності, щоб сприяти більш соціально і екологічно відповідальному ринку.

Права споживачів і охорона здоров'я

Найбільші "харчові" страхи останніх років (BSE, діоксин, сальмонела, розповсюдження ГМО і МРА і т.д.) підірвали довіру споживачів до продуктів харчування, особливо до м'яса і перероблених продуктів, але також і до здатності політиків вирішити проблеми. Хоча Європейський Союз висунув кілька широкодіапазонних пропозицій щодо безпеки харчових продуктів впродовж всього харчового ланцюга, цих ініціатив не досить і вони часто були заблоковані або відкладені державами-членами. Міжнародний рівень споживання і неосяжні ринки потребують надійної законної структури і заснованої на відповідальності торгівлі між ринковими партнерами для справедливої і прийнятної громадської культури споживання в Європі. Ми маємо зробити споживачів більш сильними і поінформованими, відстоювати їхнє здоров'я і економічні інтереси, щоб забезпечити успішність європейської економічної політики.

Превентивний принцип у харчовому виробництві, прийнятий ЄС, не повинен обмежуватися контролем "на виході" кінцевої продукції. Стандарти, що піддаються контролю і гарантують здорові продукти харчування, мають бути запроваджені по всій довжині харчового ланцюга, від виробничого процесу, покращення сільськогосподарських культур і постачання корму для худоби до кінцевої обробки, включаючи робочі місця і оточуюче середовище. Ці стандарти вимагаються правилами ЄС щодо органічного землеробства і в майбутньому мають застосовуватися до традиційного харчового виробництва, чи то сільського господарства, чи то риболовства чи рибного господарства. Масове виробництво має підкорятися чітким нормам щоб гарантувати відповідні умови відповідно до різновиду.

Для того, щоб зробити їжу кращою і здоровішою, необхідно:

- Обмежити інтенсивність агропромислового виробництва шляхом зменшення інтенсивності сільського і рибного господарства через строге запровадження законодавства стосовно охорони навколишнього середовища і тваринного світу;
- оцінити вплив рибного господарства, що використовує корми з тваринною складовою, на світові рибні запаси і безпечність продуктів харчування у країнах, що розвиваються;
- запровадити стандарти, які гарантують безпечність продуктів харчування, допускаючи, однак, необхідну гнучкість для підтримання у урізноманітнення регіонального і місцевого харчового виробництва;
- розширити визначення стандартів якості, для того щоб врахувати широкі відмінності у харчових звичаях і смаках;
- надати споживачам всю суттєву інформацію про походження продуктів і спосіб виробництва відповідно до постанови ЄС щодо надання інформації споживачам;
- ефективно контролювати дотримання законів щодо продуктів харчування на всіх стадіях харчового виробництва;

- застосовувати превентивний принцип впродовж всього харчового ланцюга і встановити чіткі норми відповідальності;
- стимулювати вибір споживачів на користь здорового харчування;
- виключати непотрібну харчову упаковку і сприяти використанню екологічно нешкідливої упаковки.

Але якість продуктів харчування — це лише один бік покращення здоров'я і прав споживачів. Захист споживачів і охорона здоров'я мають бути присутні в усіх напрямках політики Європи (промислової, торговій, сільськогосподарській, регіональній, продовольчій і т.д.).

Зелені визнають зростаючу вимогу споживачів до медичного плюралізму, включаючи альтернативну медицину. ЄС має підтримувати вимогу споживачів мати більшу свободу вибору і їх вимоги щодо більшої поінформованості і експертної оцінки.

Перед лицем ризику нових епідемій

Зелені визнають зв'язок між збільшенням захворювань, таких, наприклад, як алергія і респіраторні інфекції, і зростаючим тиском на навколишнє середовище через використання пестицидів, хімікалій і інших забруднюючих речовин.

В рамках цього, Зелені є активними прибічниками запровадження строгої директиви REACH. Директива видається значною мірою непридатною як на рівні процедур контролю, так і на рівні переліку небезпечних речовин. Токсичне забруднення, що є наслідком застосування хімікалій і спалювання відходів, має бути зупинене. Має бути гарантована ретельна оцінка загроз безпеці.

У той же час, перед нами постали нові спалахи лиха. Пташиний грип, СНІД, САК (СНІД-асоційований комплекс), малярія переходять не лише кордони країн, але і кордони біологічних видів, вражаючи людей. Відповідно до Угод, ЄС разом з державами-членами несуть очевидну відповідальність за запобігання хворобам і захист людського здоров'я.

Крім того, Зелені вимагають збільшення прав організацій по захисту споживачів. Директиви щодо продажу в рознос, споживчих кредитів, дистанційних продажів, організованих туристичних поїздок, відповідальності виробника мають бути посилені.

Зелене економічне бачення Європи. Перевизначення ринкової економіки через екологічні і соціальні принципи.

Зелені — за правила конкуренції, за умови, якщо вони складаються з механізмів, спрямованих на справедливий і чесний цілі, а не стають самоціллю.

Послуги загального значення, такі, як здоров'я, освіта і громадський транспорт є основою стратегії стійкого розвитку. Європі потрібна міцна і сучасна система послуг загального значення. У цих послугах вже зараз задіяно більше 35% загальної кількості працівників в ЄС, і вони є головними у розвитку успішної, заснованої на знаннях економіки. Тому необхідними є забезпечення розвитку у системі громадського постачання і витрати на ці послуги. У цілковитій відповідності з принципом субсидіарності, органи державної влади на всіх рівнях, що є демократично підзвітними громадянам, мають бути вільними у виборі, як фінансувати і організувати ці послуги. Європейське законодавство має надати законну достовірність цим принципам.

Сектор громадської ініціативи і добровільної співпраці має бути визнаний політикою ЄС. Цей сектор економіки, від кооперативів до малого бізнесу, за допомогою численних і різноманітних добровільних організацій діє в рамках конкуренції і створює багато робочих місць в інноваційних сферах і тих, що розквітають, таких, як охорона оточуючого середовища і індивідуальні послуги.

Зелені — за змішану економічну систему громадських послуг і приватних підприємств. Конкуренція не є метою, але є засобом покращення якості товарів та послуг, що веде до інновацій і доступних цін. Зелена і соціально орієнтована економіка означає, що конкуренція має бути сумісною з досягненням цілей загального значення і, зокрема, соціальної єдності, захисту оточуючого середовища і торгівлі на основі взаємної вигоди, які наріжними каменями стійкого розвитку. Це також означає, що вона має бути сумісною зі зростанням впливу робітників на політику їхніх компаній. Це передбачає те, що сприяючи малим і середнім підприємствам, ЄС має включити громадські підприємства і кооперативи в цю політику.

Існують екологічні обмеження для економічного розвитку. Зокрема, це стає очевидним в світлі енергетичного питання і кліматичної зміни. Очікуючи в наступні десять років кульмінації нафтової кризи, Європа більш, ніж будь-коли, потребує нової європейської енергетичної культури. Масовий перехід на використання нових джерел енергії є необхідним, як і посилення змін у способі життя, моделі споживання, видах транспорту і показниках ефективності використання і збереження енергії. Крім того, ефективний і конкурентноспроможний європейський енергетичний ринок вимагає зменшення ринкової концентрації. Регулятивні інструменти, включаючи заходи податкової політики, мають бути застосовані для заохочення розвитку нових ринкових діячів в секторі відновлюваної енергетики. Так само, розвиток заснованої на знаннях економіки має бути узгоджений зі стратегією стійкого розвитку. Політика дослідження і розвитку і політика інновацій мають фокусуватися на екологічно нешкідливих технологіях. Справді, екологічна ефективність є найбільш наочною характеристикою сучасної, перспективної економіки. Також у цьому сенсі, ринок ядерної енергії є тим прикладом, який не потрібно наслідувати. Крім драматичних наслідків для екології і безпеки, це суперечить нашій концепції загальної вигоди і проти нашого розуміння конкуренції. Враховуючи покупну ціну збідненого урану, витрати на накопичення відходів, а також витрати, викликані забезпеченням безпеки, ціна ядерної енергії є надто високою.

Інструменти макроекономічної політики мають відповідати потребам європейського суспільства. Через зміни внесені в березні 2005, Пакт стабільності і розвитку має передбачати більш строге дотримання на національних рівнях і більші відхилення на рівні ЄС. Фокус має бути на громадському і приватному фінансуванні, для того щоб зменшити рівень безробіття. Що Європі потрібно, так це збільшення громадських і приватних витрат у галузі екологічно ефективних технологій і їх розповсюдження в економічно вигідному виробництві. Європа більше потребує фінансової співпраці, ніж фінансового змагання, для того щоб зберегти і збільшити засоби фінансування, необхідні для амбітної державної політики. У цьому відношенні, європейська координація реформ екологічного оподаткування і оподаткування прибутків компаній є необхідною.

Бюджет ЄС має бути приведений до рівня, що відповідає політичній компетенції Союзу. Неможливо здійснювати політику стійкого розвитку в розширеному ЄС з бюджетом, обмеженим до 1% від валового внутрішнього продукту. Так само, розподіл цих витрат має бути перефокусований, щоб відповідати пріоритетним потребам, включаючи стійкість, екологічні інновації, загальну зовнішню політику і політику співробітництва заради розвитку.

Європа як гравець за справедливую глобалізацію

Виключно оборонний підхід до глобалізації — це тупик. Ані принцип “адаптації”, заснований на уявленні про глобалізацію як про явище, що виникає поза межами ЄС і до якого ЄС має адаптуватися; ані принцип “захисту”, заснований на ідеї, що ЄС (як ціле або на рівні держав-членів) має зменшити свою залученість до світової економіки шляхом зведення перепон проти вільного руху товарів, послуг, капіталу і осіб — не слугують інтересам громадян Європи і решти світу.

Зелені підтримують більш наступальну відповідь ЄС, роль якого може бути визначальною у переорієнтуванні поточного процесу глобалізації у напрямку стратегій, за яких виграють всі сторони. Як найбільший нині світовий діяч в економічній сфері ЄС має вповні визнати свою відповідальність в цьому відношенні. Тому Зелені вимагають, щоб ЄС зменшив свій негативний вплив на світову екосистему. Вибір на користь далекосяжної екологічно ефективної стратегії в межах ЄС є умовою справедливої глобалізації.

Рівною мірою Зелені вимагають, щоб ЄС взяв на себе зобов'язання перетворити негативний соціальний вплив глобалізації на позитивний, особливо в країнах, що розвиваються. ЄС має використати всю свою економічну могутність, щоб уможливити своєчасну реалізацію Цілей тисячоліття ООН і дотримання основних трудових прав. Для того щоб запобігти "соціальному неокolonіалізму", цей процес має розвиватися у тісній співпраці з країнами, що розвиваються.

Зелені заохочують регіонально-континентальний інтеграційний процес в інших частинах світу, заснований на демократичних цінностях і повному визнанні прав людини (Африка, Латинська Америка і т.д.).

Зелені заохочують розвиток послуг загального значення. Вони усвідомлюють ключову роль органів державної влади в економічному розвитку в ЄС, так само, як і за кордоном. Відповідні органи мають бути здатними звільнити громадські послуги і послуги загального значення від правил конкуренції.

Зелені вважають обов'язком захист і підвищення ефективності громадських витрат. В межах ЄС, так само, як і за кордоном, надмірно обмежувальна фінансово-бюджетна і валютна політика являють собою заваду, що не дозволяє органам державної влади належним чином відповідати на соціальні і екологічні потреби.

Зелені заохочують політику дослідження і розвитку (R&D), яка узгоджується зі стійким розвитком; R&D і нововведення мають фокусуватися на екологічно нешкідливих технологіях; основні дослідження мають бути принаймні рівною мірою розроблені, що й прикладні дослідження; в межах ЄС, так само, як і за кордоном, освіта має бути пріоритетною. ЄС потрібні належні інститути, щоб бути світовим економічним діячем. Для ЄС неможливо грати вирішальну роль у переорієнтуванні поточного процесу глобалізації доти, доки інституційна структура ЄС не забезпечить ЄС відповідною компетенцією в цій сфері. Компетенція, надана ЄС стосовно торгової політики (Стаття 133) має бути поширена на зовнішню політику, щоб уможливити більш узгоджену політику в міжнародній фінансовій області. Угоди, запропоновані в цих сферах, мають бути схвалені Європейським Парламентом і Радою. На світовому рівні політика і економіка, соціальний розвиток і питання охорони оточуючого середовища потребують узгодженого керівництва. Тому ВТО, ЮНЕП і МОП рівною мірою мають стати основою системи ООН з одними і тими ж демократичними правилами прийняття рішень. Для ВТО, це має привести до строгого визначення служб, що підпадають під її управління. Громадські послуги мають бути виключені. Ми заохочуємо інститути ООН зробити кожну спробу допомоги процесу реформ ВТО попереджувальною. Вільна торгівля має бути сумісною з торгівлею на основі взаємної вигоди. Це означає, що ціни повинні віддзеркалювати справжні соціальні і екологічні витрати, пов'язані з виробництвом і транспортуванням. Зелені відстоюють ідею обмеження доступу на європейський ринок товарів, виробництво або розповсюдження яких суперечить соціальним і екологічним вимогам, таким як конвенція МОП. Це також означає, що Європа має подати хороший приклад і зупинити своє перевиробництво сільськогосподарських продуктів. Надлишок нині скинуто на закордонні ринки збуту, включаючи ринки країн, що розвиваються, у вигляді субсидій.

Стійкість має бути невід'ємною у всіх напрямках політики розвитку. Цілі розвитку мають бути засновані на принципах прав людини, зниження рівня бідності, запобігання конфліктам, демократичне партнерство і розширення прав і можливостей жінок, а також енергетична ефективність, права споживачів і захист навколишнього середовища. ЄС має конкретизувати свої

зобов'язання збільшити фінансові засоби, що мають вплив на країни, що розвиваються. "Податок Тобіна" на переміщення капіталу має бути введений з подвійною метою: боротися з фінансовою спекуляцією і збільшення фондів на розвиток. Ми сподіваємось досягти 0.7% фінансових вкладів в економіку країн, що розвиваються, до 2015 року, виключаючи звільнення від боргу країн, яким були надані кредити. Процес досягнення цієї мети сам має бути прискорений в усіх державах-членах ЄС. Ми хочемо, щоб ЄС сам забезпечив необхідні засоби і механізми боротьби з відмиванням грошей, фінансовим шахраюванням і ухиленням від сплати податків, як на європейському, так і на світовому рівні.

Демократичність, різносторонність і правова норма

Для Зелених демократизм є фундаментальною цінністю. Демократизм включає неупереджене представництво, участь громадян і безпосередні демократичні механізми. Зростає критика з приводу обмеження демократичної залученості громадян. Зелені поділяють вимогу поширення механізмів, що дозволили б більшу участь громадян. Один з інструментів, що можуть стати джерелом демократичної законності ЄС і його конституції — це загальний для ЄС референдум. Іншим інструментом є народна ініціатива, що може винайти нові закордонні зв'язки між громадянами, недержавні організації і політичні партії, що діятимуть разом. В європейському громадянському суспільстві недержавні організації, що представляють соціальні, культурні, правові і екологічні інтереси, відіграють важливу роль. Цим групам має бути наданий більший доступ до політичного процесу прийняття рішень на рівні ЄС. Тому Зелені підтримують недержавні організації в отриманні консультативного статусу в інститутах, що відповідають сфері їх діяльності, і в отриманні більшого доступу до Суду.

Організована злочинність посилила свій вплив також на екологічний сектор: організація збору і знищення відходів, громадські роботи і споруди, витрати самих субсидій ЄС особливо знаходяться під загрозою. Це супроводжується хабарництвом, відмиванням грошей і порушенням норм права. ЄС має заснувати спеціальні частини для протидії екологічній мафії, вимагати від ОЛАФ робити те ж саме і запустити на всій території ЄС кампанію обізнаності у нормах права.

ЄС має гарантувати і сприяти доступу до культурних цінностей для усіх, визнанню і захисту всіх культур, розвитку європейських мов і культур у всій їхній різноманітності.

Визнання нашої мови і культури і свобода навчати ним є основними правами. Культури і мови так званих меншин, що досі існують на деяких територіях ЄС, мають визнаватися.

Хоча культура сьогодні по суті є справою національної політики, обміни і взаємний вплив між різними європейськими культурами являють собою гарні можливості. Для того, щоб підняти усвідомлення переваг залучення до цієї культурної різноманітності, ми маємо сприяти культурним обмінам, таким, як двійникові програми між європейськими містами і селами.

Для того, щоб допомогти зміцнити відчуття належності до іншої європейської культури, ми маємо надати можливість якнайбільшій кількості молодих людей навчатися в іншій європейській країні, або на академічних, або на професійних курсах, шляхом суттєвого збільшення ресурсів, призначених на програми обміну, такі, як Еразм, Сократ або Леонардо.

Міграція

Нечасто в ході історії мали місце такі величезні невідповідності між Північчю і Півднем, між багатшими і біднішими регіонами. І ці невідповідності стали більш очевидними через глобалізацію торгівлі і інформаційні потоки. Велика кількість мігрантів ризикують своїм життям, намагаючись дістатися до берегів Європи у пошуках гідних стандартів життя.

Не тільки Європейський Союз відмовляється узаконити інтеграцію мігрантів без дозволу на проживання, багато хто є жертвами торговців людьми, це спроба змусити їх країни походження

закрити свої кордони для емігрантів, не визнаючи права вільного пересування, затвердженого всесвітньою декларацією прав людини.

Але якими б високими не були паркани, якими б суворими не були прикордонні контролю, нелегальні емігранти продовжуватимуть прибувати, якщо тільки буде попит на їх труд в Європі. Оскільки міграція не може бути зупинена, ми маємо перестати бачити у мігрантах загрозу. Вони приносять із собою свої таланти і енергію. Ми маємо забезпечити себе засобами регулювання міграції, як вітанням мігрантів, що прибувають належним чином, так і впровадженням політики щирої співучасті у розвитку їхніх регіонів походження.

В Союзі, де немає внутрішніх кордонів, це вимагає загального для ЄС підходу. Європейська Комісія має представити і впроваджувати концепцію узгодженої політики в цій сфері. Інтереси країн походження трудових мігрантів також мають бути враховані, наприклад, шляхом сприяння круговим формам міграції, у відповідності з якими мігранти використовують навички і капітал, які вони придбали в Європі, для розвитку своєї рідної країни. Статки, представлені грошима, надісланими емігрантами додому своїм сім'ям, є чи не найбільшим фінансовим ресурсом цих країн.

Більше того, ЄС має призначати більше цих ресурсів на викорінення бідності і розвиток постійних демократичних структур в біднішій частині світу.

Стосовно європейської політики щодо біженців, мета забезпечити відповідність Женевській конвенції по всій території ЄС не була досягнута. Однак, альтернативи європейському підходу немає. Єдиний шанс обернути низхідну спіраль — це новий, більш демократичний законодавчий процес, в якому Європарламент може застосувати своє нещодавно отримане право спільного рішення.

До шукачів захистку має бути виявлена повага, оскільки вони чекають на результати своїх звернень. Солідарність необхідна, щоб запобігти перевантаженню одних країн ЄС цим завданням, у той час як інші ледве роблять свій внесок у захист біженців. Дублінська конвенція, яка ставить умовою, що шукачі захистку мають подавати свої звернення у тій країні, де вони перетнули кордон ЄС, має застосовуватися більш гнучко у тих країнах, що перебувають під надмірним тиском. Зрештою, повинна існувати європейська система захистку, що заслуговує на цю назву і що фінансується з бюджету ЄС.

Справедливість

Європейський Союз відіграє важливу роль у боротьбі з закордонною злочинністю і тероризмом. Сьогодні, однак, зростаюча співпраця правосуддя і поліції заміряється на основні права, такі, як приватність і справедливий розгляд суду.

У найближчі десятиліття урядам стануть доступними технології, що дозволятимуть тримати своїх мешканців під постійним наглядом. Зелені заперечують таке суспільство Великого Брата. ЄС має бути борцем за права людини. Сюди належить і принцип недискримінації. Цей принцип має бути строго задіяний так, щоб запобігти ставленню уряду до свого населення як до підозрюваних у тероризмі. Якщо Європі вдасться підтримувати індивідуальні свободи і толерантність, вона може стати магнітом для креативних і талановитих людей з усього світу.

Тому, Зелені хочуть. Щоб Хартія основних прав стала обов'язковою для всіх інститутів наскільки це можливо. Ми також хочемо, щоб європейська політика щодо сусідів систематично включала таку складову, як права людини, як частину доручення Агентства основних прав ЄС.

ЄС має погодитися з Європейською конвенцією з прав людини. Європейське законотворення у правових і внутрішніх справах не має більше бути прерогативою національних міністрів, що збираються за зачиненими дверима, але предметом спільного рішення між Європейським Парламентом і Радою міністрів. Однак, застосування колективного методу до кримінального права

вимагає обмежувального визначення злочинів, розгляд яких буде в компетенції ЄС. Потрібно уточнити, що боротьба проти серйозних закордонних злочинів не поширюється на такі питання, як аборти, еутаназія або місцевий продаж слабких наркотиків. Наскільки розширюється Союз, настільки ж збільшується різноманітність етичних поглядів серед його громадян. ЄС, що не поважає цих відмінностей, сприйматиметься як загроза національній і особистій свободі.

Як тільки зазначені критерії і гарантії будуть дотримані, введення чітко окресленого переліку закордонних злочинів, таких, як шахраювання проти бюджету ЄС, буде ввірено Європейському Прокурору. Ми навіть можемо передбачити заснування Європейської розвідувальної служби, що сприятиме співпраці між національними службами, які сьогодні виявляються недієвими. Демократичний контроль над такими агентствами має одночасно здійснюватися Європейським парламентом і національними парламентами. Тісна співпраця з Радою Європи зробить ЄС більш ефективним у сфері прав людини. ЄС повинен мати місце в Раді Європи, що в свою чергу має бути представлена в керівних органах Агентства основних прав

Висновок

Ми, Європейські Зелені, твердо стоїмо за подальшу політичну інтеграцію Європи.

Нам потрібен Союз, тому що він продемонстрував свою здатність створити і підтримувати мир між своїми членами, а мир ніколи не можна вважати остаточним, ані в межах, ані поза межами Європи. Нам потрібен Союз, тому що реагування на проблеми глобального потепління і інші екологічні загрози знаходиться поза межами можливостей будь-якої окремо взятої держави. Нам потрібен Союз, тому що необмежена конкуренція між національними системами соціального забезпечення веде соціальну єдність між нашими країнами по низхідній спіралі. Нам потрібен Союз, тому що хвороби не знають кордонів. Нам потрібен Союз для того, щоб знайти критичну масу, щоб викликати нову — зеленішу — хвилю формування цінностей і, таким чином, відповісти на масове безробіття в наших країнах. Нам потрібен Союз, щоб сприяти справедливішій глобалізації, більш уважній до якості життя всіх мешканців світу, більш турботливій до навколишнього середовища, більш чутливій до різноманіття. Нам потрібен Союз, тому що він є нашою загальною відповідальністю — не тільки держав у нинішніх межах союзу — за надання відповіді міграції. Вже ці декілька прикладів, що є, однак, обов'язковими, є незаперечним доводом, щоб діяти разом — шляхом інтеграції на європейському рівні.

Звичайно, Європейський Союз сам по собі не є ані кінцем, ані порятунком від всіх проблем Європи, не кажучи вже — світу: для деяких потрібно шукати вирішення на нижчому рівні: місцевому, регіональному, національному; деякі вимагають насправді глобального підходу. Але з нашої точки зору, ніхто не може заперечувати ані досягнень, ані значення Європейського Союзу у вирішенні деяких найбільш важливих питань, з якими ми стикаємося як європейці.

Європейський Союз нині знаходиться у критичному становищі. Здається, давно відійшла в минуле безсумнівна віра засновників, у той час як фантастична наполегливість, що керувала возз'єднанням континенту після падіння Берлінської стіни вичерпала свою енергію. Союз зараз пливе за волею хвиль, опікуваний Комісією; пропозиції і рішення часто надто бюрократичні і виявляють надто мало турботи до соціальних і екологічних проблем людей; багато де зникла підтримка ЄС населенням. Більшість урядів держав-членів або заохочують культуру конкуренції замість співробітництва всередині ЄС, або роблять його козлом відпущення для непопулярних рішень, які хочуть або мусять приймати на національному рівні.

Для того, щоб вирівняти рух Союзу, нам потрібна нова рушійна сила. Це вимагає щонайменш трьох головних умов. Першою є політичні лідери на всьому континенті, що радикально відійшли б від поточних вузьких політично коректних скептично налаштованих до євро позицій і відкрито визнали б

додаткову цінність — насправді, обов'язкову необхідність — політичного Європейського Союзу. Другою є те, що вони мають скерувати Союз в напрямку ефективного вирішення головних проблем, що стоять перед нами як європейцями і громадянами Землі. Деякі шляхи розв'язання їх ми вже згадували вище. Останньою, але не менш важливою, є те, що нам необхідні всі соціальні діячі, — недержавні організації, торгові об'єднання, ... — що мобілізовані цими питаннями і справедливо занепокоєні очевидною неспроможністю і небажанням існуючого політичного керівництва Союзу звертатися до них, спільно знаходити шляхи запровадження змін, окреслених вище.

Ми як Європейські Зелені готові діяти відповідно до цих проблем. Ми також знаємо, що не досягнемо цього без сторонньої підтримки і що у нас немає рішень для всіх питань. Інші на політичній і соціальній арені мають далекоглядність, ідеї і енергію, щоб знайти їх, і ми повинні будемо об'єднати наші зусилля, щоб втілити оновлений Європейський Союз. Цей документ є нашим внеском у ту дискусію, яка має стати основною в межах Союзу, — а також в межах кожної з країн, що є потенційними кандидатами на вступ — щоб змусити Європейський Союз знову рухатись вперед, створюючи, таким чином, соціально і екологічно стабільне майбутнє для Європи.